

บทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น

อำเภอหนองม่อม จังหวัดสงขลา

The role of chief Executive of Tombon Administrative Organization in term of local development : A case study of Namom district TAOs, Songkhla Province.

รัชพล หวังชูแก้ว (Tachapol Wangchookaow)*

อภิวัฒน์ สมานธิ (Apiwat Samathi)**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาบทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอหนองม่อม จังหวัดสงขลา โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ แบบกึ่งมีโครงสร้าง เป็นคำถามปลายเปิด มีการกำหนดแนวทางสัมภาษณ์ที่มีลักษณะคล้ายกับการใช้แบบสอบถาม คำถามต่าง ๆ ได้กำหนดขึ้นเป็นแบบสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า เป็นการสัมภาษณ์ที่มีคำถามและข้อกำหนดที่แน่นอนตายตัว จะสัมภาษณ์ 2 กลุ่ม คือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหนองม่อม ในแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 และกลุ่มข้าราชการที่ปฏิบัติงานโดยตรงกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ใช้แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองม่อม มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี มีภาวะเป็นผู้นำ ในด้านการพัฒนาพื้นที่ การบริหารในภาพรวมมีความเหมาะสม มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น มีการทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ประชาชนมีความสุข มีความกินดีอยู่ดี ตามสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน แต่ยังมีอุปสรรค คือ ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ

2. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองม่อม พบปัญหาและอุปสรรค คือ งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวนจำกัด หรือน้อย ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชน กฎระเบียบและอำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งหลักปฏิบัติบางครั้ง มันมีการยืดหยุ่น ยังต้องรับฟังคำสั่งจากเบื้องบน ซึ่งยังไม่มีเอกภาพในการตัดสินใจในบางเรื่อง บางครั้งจำเป็นต้องฟังพวข้าราชการประจำอยู่ เพราะเป็นฝ่ายปฏิบัติโดยตรง ซึ่งจะมีความรู้เรื่องระเบียบข้อปฏิบัติงานมากกว่าผู้บริหารท้องถิ่น เพราะข้าราชการประจำได้ศึกษามาโดยตรง และศึกษาเฉพาะด้านมากกว่าผู้บริหาร

*มหาบัณฑิต หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบการศึกษามนุษย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

**อาจารย์ประจำวิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

Abstract

The objective of this research is to study the role of chief Executive of Tombon Administrative Organization in term of local development : A case study of Namom district TAOs, Songkhla Province. By the method of interview. by use the way interviews , like at have to steal resemble with using questionnaire, a question differs, get fix go up be like [model] to interview keep in advance, be interviewing that have a question and the regulation certainly fixed, will interview 2 the group, be , who take a position organization president administrates Tumbol part in amphur Lady farm, in like to interview 1 group and government servant group that work directly with organization president administrate Tumbol part, use like to interview 2 groups which, conclude the research has as follows ,

1. The chief Executive of Tombon Administrative Organization, be omniscient the understanding in duty role of oneself like good , there is the condition is a leader, in the sense of area development, the administration in the overall image has the suitability, there is something the integration and other institute, there is making livelihood improves, people is happy, there is the live happily follows the state of economy now, but, still have an obstacle, be, depletion problem is in a hurry the budget

2. The chief Executive of Tombon Administrative Organization, meet a problem and an obstacle, be the budget of an organization administrates Tumbol part, there is the amount limits or The a little , make can not solve the requirement of people, the set of regulations and the authority and function of organization president administrate Tumbol part, which, the practice sometimes, it has the lessening, still must listen to the order from the high authorities, which still have no the unity in the making a decision in the some cases, sometimes have to depend on the senior official (stay) [doing that action], because, be the faction ministers directly, which, will omniscient about [story] the regulations, work precept more than locality executive, because, the senior official has studied to come to directly, and study especial a side more than the executive

คำสำคัญ : บทบาทนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, การพัฒนาท้องถิ่น

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มีเจตนารมณ์ที่จะดำเนินการปฏิรูประบบราชการและการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง ให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญ ทั้งมีส่วนร่วมโดยการรวมตัวกันเป็นองค์กรและโดยปัจเจกบุคคลและให้ความสำคัญกับการเมืองภาคประชาชนโดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคม และกิจกรรมทางการเมือง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ถือได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นประชาธิปไตยระดับฐานราก ที่จะนำนโยบายทางการเมือง และการปฏิบัติราชการต่าง ๆ ไปสู่ประชาชนอย่างแท้จริง องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นกลไกของรัฐที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จึงเป็นที่มาของการออกพร.บ.แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่นพ.ศ. 2542 ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ได้วางแนวทางการกระจายอำนาจจากส่วนราชการต่าง ๆ เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและวางแนวทางตามยุทธศาสตร์การพัฒนาตำบล รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถปกครองตนเอง และพิทักษ์สิทธิของตนได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งเน้นนโยบายการพัฒนาประเทศสู่ปฏิรูปการเมืองต่อสภาวะโลกาภิวัตน์ในรูปแบบการบริหารราชการแผ่นดินแนวใหม่ ที่มักจะเรียกว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ที่จะมุ่งการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สร้างความโปร่งใส และขจัดทุจริตในการบริหารราชการแผ่นดินและการให้บริการประชาชน ทั้งนี้เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต (ประยูร กาญจนกุล, 2538 : 22 - 23)

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเป็นรัฐธรรมนูญที่มีเจตนารมณ์ในการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น บนพื้นฐานของหลักการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองและตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นมากขึ้น และยังกำหนดให้บทบาทขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญมากขึ้น มีการมอบหมายภารกิจและจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศมากขึ้น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำองค์กรที่เป็นตัวขับเคลื่อนการปฏิบัติตามนโยบาย มิได้มีบทบาทในการทำงานในวงแคบๆ อีกต่อไป แต่จะทำหน้าที่จัดบริการสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับประชาชนมากขึ้น บนพื้นฐานหลักของการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองและตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น ที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญ

ฉะนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความสำคัญมากขึ้น ทั้งด้านอำนาจหน้าที่ และงบประมาณที่มากขึ้น เช่นเดียวกับคณะผู้บริหารท้องถิ่น ก็ยังมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นและกระบวนการที่สำคัญยิ่งอันเป็นเครื่องมือในการสรรหา คัดสรร กลั่นกรอง บุคคลที่มีความเหมาะสม ซึ่งได้แก่ การเลือกตั้งท้องถิ่น จึงเป็นมรรควิธีที่จะให้ได้มาซึ่งผู้แทนในระดับท้องถิ่นที่ดี มีศักยภาพและเป็นมรรควิธีที่จะนำสู่การพัฒนาประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นและเป็นการบ่งบอกถึงการปกครองแบบกระจายอำนาจ

ให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเองโดยเลือกบุคคลในท้องถิ่นที่รู้จักและเข้าใจท้องถิ่นของตนเองเข้ามาเป็นผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภา ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545 (ประพันธ์ สารานุนพกุล. 2553 : 40)

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545 กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน เป็นการสร้างให้เกิดการเมืองเชิงนโยบาย ซึ่งถือเป็นสัญญาประชาคมที่ผู้บริหารท้องถิ่นได้เคยให้ไว้กับประชาชนในช่วงระยะเวลาการหาเสียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทไม่ว่าจะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ได้กำหนดว่า ผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่เรียกกันว่า “นายกฯ” จะต้องแถลงนโยบายต่อสภาท้องถิ่นและจะต้องจัดทำรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่นายกฯ ได้แถลงต่อสภา และนายกฯ เองจะต้องให้ประชาชนได้ทราบคำแถลงนโยบาย รายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย ข้อบัญญัติ ประกาศต่าง ๆ และข้อมูลข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเปิดเผยและทั่วถึง หัวใจสำคัญที่สุดในการทำงานของนายกฯ จะต้องยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางเป็นการทำงานที่เป็นประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ

นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นผู้มีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อท้องถิ่นเองไม่ว่าจะในอดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญของผู้นำก็ไม่ได้ลดลงแต่ประการใด แต่ในทางตรงกันข้าม กลับมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณที่มีงบประมาณเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามสัดส่วนของงบอุดหนุนจากภาครัฐที่จะโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบทบาทนายกฯ ยังไม่ได้มีบทบาทแค่พัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าเท่านั้น นายกฯ ยังมีบทบาทในการบริหารงานในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 ว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคล โดยกำหนดอำนาจในการออกคำสั่งต่างๆด้านการบริหารบุคคล ได้แก่ การออกคำสั่งบรรจุแต่งตั้ง การย้าย การโอน การเลื่อนระดับ การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ ร้องทุกข์ เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งการแต่งตั้งและให้พ้นจากตำแหน่งต้องเป็นไปตามความต้องการและความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นอีกด้วย (จรรยา สีวานนท์. 2549 : 48 - 50)

ดังนั้น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นในการปกครองแบบประชาธิปไตย ในยุคการกระจายอำนาจสู่การปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเต็มรูปแบบ ผู้นำได้ถูกต้องขึ้น เพื่อนำชุมชนนั้นไปสู่ความเจริญก้าวหน้า หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์สำหรับชุมชน หรือจะเป็นผู้นำพาท้องถิ่นพัฒนาไปในยุคโลกาภิวัตน์ที่ขึ้นอยู่กับนายก องค์การบริหารส่วนตำบลที่จะเป็นผู้คอยขับเคลื่อนการพัฒนาของท้องถิ่นของตนเองในยุคปฏิรูประบบการเมือง เพราะนายกฯ นั้น มีผลต่อการคงอยู่ ความเป็นไปหรือ การล่มสลายของท้องถิ่น ตลอดจนเป็นผู้กำหนดทิศทางความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่นให้มีความเจริญทัดเทียมท้องถิ่นอื่น ๆ ในทุก ๆ ด้านซึ่ง

บทบาทและอำนาจของนายกฯดังกล่าวข้างต้น จะเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้นายกฯหรือผู้บริหารท้องถิ่นจะสามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ฉะนั้น เมื่อบริบทว่าด้วยที่มาของนายกฯและบริบทว่าด้วยการทำงานของนายกฯ เปลี่ยนไปเช่นนี้ จึงเป็นแนวโน้มที่คิดว่า ต่อไป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีศักยภาพที่จะพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้ (อาทร คุระวรรณ. 2543 : 23 - 24)

รูปแบบการปกครองใด ๆ ถึงแม้ว่ากฎหมายจะกำหนดโครงสร้างรูปแบบการจัดองค์กร กำหนดขอบเขตหน้าที่ และความรับผิดชอบไว้อย่างดีเพียงใดก็ตาม หากปราศจากซึ่งความพร้อมในด้านความรู้ตึกนึกคิด ความรู้ ความเข้าใจ และความรับผิดชอบของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นและบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องในองค์กรนั้นแล้วก็อาจจะประสบปัญหาความล้มเหลวเกิดขึ้นได้ จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในความสำเร็จหรือล้มเหลวต่อความรับผิดชอบของการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น ก็คือ ผู้นำท้องถิ่นแต่ละแห่งนั้น ๆ นั่นเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอนาหม่อม จำนวน 18 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอนาหม่อม นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลทุ่งขมิ้น นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลนาหม่อม นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลพิจิตร นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลคลองหรั่ง ปลัดกองกิจการบริหารส่วนตำบลทุ่งขมิ้น ปลัดกองกิจการบริหารส่วนตำบลทุ่งขมิ้น ปลัดกองกิจการบริหารส่วนตำบลนาหม่อม ปลัดกองกิจการบริหารส่วนตำบลพิจิตร ปลัดกองกิจการบริหารส่วนตำบลคลองหรั่ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ ใช้แบบกึ่งมีโครงสร้าง เป็นคำถามปลายเปิด มีการกำหนดแนวทางสัมภาษณ์ที่มีลักษณะคล้ายกับการใช้แบบสอบถาม คำถามต่าง ๆ ได้กำหนดขึ้นเป็นแบบสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า เป็นการสัมภาษณ์ที่มีคำถามและข้อกำหนดที่แน่นอนตายตัว จะสัมภาษณ์ 2 กลุ่ม คือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลในอำเภอนาหม่อม ในแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 และกลุ่มข้าราชการที่ปฏิบัติงาน โดยตรงกับนายกองกิจการบริหารส่วนตำบล ใช้แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2

3. วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเตรียมความพร้อมในการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นการสัมภาษณ์และข้อกำหนดไว้ล่วงหน้า

2. ติดต่อผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อแนะนำตนเองและทำความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายในการวิจัยให้

ถูกต้องตรงกัน พร้อมกำหนดนัดหมายวัน เวลาการสัมภาษณ์

3. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์ ตลอดจนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ เช่น ประวัติโดยย่อ และบุคลิกลักษณะ ฯลฯ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับตัวและใช้ถ้อยคำในการสัมภาษณ์ ได้อย่างเหมาะสม

4. พบกับผู้ให้สัมภาษณ์ แนะนำตัวเองต่อผู้ให้สัมภาษณ์และสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเอง ตลอดเวลาเพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกดีพร้อมจะให้ความจริงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวิจัยและบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีพรรณนา ผู้วิจัยมีลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยนำบันทึกการสัมภาษณ์ จากผู้ให้สัมภาษณ์มา เปรียบเทียบระหว่างบุคคลแต่ละกลุ่ม จัดลำดับความสำคัญและคุณลักษณะของข้อมูล

2. นำข้อมูลการสัมภาษณ์ที่จัดลำดับความสำคัญแล้ว เปรียบเทียบกับข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นแนวคิด ทฤษฎี เอกสารผลงานวิจัย เพื่อจะได้ทราบถึงลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันของข้อมูล

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ มาทำการวิเคราะห์ร่วมกันอย่างเป็นระบบ และนำไปสู่การเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เพื่อแสดงความสำคัญของข้อมูลให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และเพื่อโดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ตามข้อเท็จจริงทั้งในเชิงเหตุและผลเพื่อสะดวกในการวิเคราะห์และการเขียนรายงานสรุปตีความตามหลักวิชาการ เขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยด้วยวิธีพรรณนา ข้อเสนอแนะเพื่อชี้ให้เห็นถึงบทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในการพัฒนาท้องถิ่น

ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นการประมวลข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จากประสบการณ์ โดยตรง ซึ่งเป็นข้อมูลหลักในการศึกษาโดยใช้วิธีการพรรณนาเพื่อสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลให้เห็นถึงบทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา ในด้านการบริหาร การมีส่วนร่วมของประชาชน

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

ผลจากการสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา จำนวน 9 ท่าน แบ่งเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 4 ท่าน และข้าราชการที่ปฏิบัติงาน โดยตรงกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ท่าน ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา พบว่า การ

บริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ดี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ ความเข้าใจ ทราบถึงบทบาททางด้านการบริหารและพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างดี หรือเป็นการพัฒนาที่แท้จริง คือทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีความสุข สะดวกสบาย ความกินดีอยู่ดี แต่พบปัญหาเรื่องเงินงบประมาณแต่ก็ได้บูรณาการกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ท้องถิ่นอำเภอ ส่วนข้าราชการที่ปฏิบัติงานโดยตรงกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถวิเคราะห์ได้ว่า มีการบริหารงานแบบบูรณาการกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและส่วนราชการอื่น ๆ และปัญหาที่พบคือ ปัญหาการบริหารงานบุคคล

อภิปรายผล

จากการผลการวิจัยเรื่อง บทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอหนองมอญ จังหวัดสงขลา ปรากฏผลการศึกษาวิเคราะห์สามารถอภิปรายผลดังต่อไปนี้

บทบาทนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีภาวะเป็นผู้นำ ในด้านการพัฒนาพื้นที่ การบริหารในภาพรวมมีความเหมาะสม มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง เป็นอย่างดี มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น แต่ยังมีอุปสรรค คือ ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยา ศิวานนท์ ได้ทำการศึกษา บทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้นำที่มีภาวะการเป็นผู้นำสูง ในด้านการพัฒนาพื้นที่ การกำหนดนโยบายและการแก้ไขปัญหา แต่ยังมีปัญหา อุปสรรค คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเอง ปัญหาด้านผลประโยชน์ทับซ้อน และปัญหาการบริหารงานบุคคล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส สุริยสิงห์ (2543 : 80) ซึ่งได้ทำการศึกษา บทบาทในกระบวนการกำหนดนโยบายของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ขาดความรู้ความเข้าใจในกฎข้อบังคับ บทบาท และหน้าที่ของตนเองในกระบวนการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้ ยังพบปัญหาขัดข้องต่อหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คือ ปัญหา การขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนา ปัญหาการขาดแคลนความรู้ความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับ และบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลถูกควบคุมด้วยปัญหาต่าง ๆ มาก ปัญหาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีน้อย ปัญหาขาดความคิดริเริ่ม การแสดงออกของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การนำการแสดงความคิดเห็นในการประชุมปัญหาสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยังต้องอาศัยการชี้แจงจากกรรมการบริหาร และข้าราชการประจำอยู่ อย่างไรก็ตามองค์การบริหารส่วนตำบล ยังสามารถสนองตอบความต้องการของ

ประชาชนและสามารถแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้ แต่แตกต่างกับงานวิจัยของ ณัฏฐพิชชา โอดมั่งวรรตต์ ได้ศึกษาบทบาทหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า บทบาทหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะในเรื่องการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณ ทราบว่ารายจ่ายจะต้องประเมินจากสภาพความเป็นจริงในท้องถิ่นว่ามีรายรับ รายจ่ายหรือลดลงมามากน้อยเพียงใด นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล การยกฐานะเป็นเทศบาล การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยการออกข้อบัญญัติตำบลเพื่อใช้บังคับใช้ได้ ไม่ขัดต่อกฎหมาย ทราบถึงอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บ และกำหนดโทษปรับ

บทบาทผู้นำในความคิดของผู้วิจัย โดยทั่วไปผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญมากที่สุดในการบริหารองค์กร เพราะผู้บริหารเป็นผู้นำ เป็นผู้กำหนดนโยบายกำหนดจุดมุ่งหมาย วางแผน และกำหนดเป้าหมายตลอดจนวิธีการดำเนินงาน เปรียบเสมือนเข็มทิศนำทางเพื่อให้การบริหารองค์กรบรรลุผล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐ การบริหารองค์กรเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารจำเป็นประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะของตนก่อให้เกิดพลังทางความคิดเหนือกลุ่มบุคคลให้มุ่งมั่นสู่เป้าหมายเดียวกัน ด้วยการเป็นผู้นำที่มีความมุ่งมั่นต่อเป้าหมายและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างไม่หยุดยั้ง โดยพัฒนาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อยู่เสมอ ส่วนลักษณะท่าทางที่มองเห็นได้นั้นจะบอกถึงความเชื่อถือ ค่านิยม จริยธรรม และอุปนิสัยที่เกิดจากสัญชาตญาณ ความรู้สึก อารมณ์ เป็นบุคลิกภาพเฉพาะของผู้นำ ผู้นำที่มีความเชื่อมั่นและเชื่อถือความ เป็นผู้นำของตนจะมีแรงบันดาลใจในการทำงาน ระวังเรื่องของความเชื่อมั่นสูงเกินไปป้องกันได้ด้วยการเปิดรับความคิดเห็นของผู้อื่น ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ร่วมคิด ร่วมทำ เริ่มจากบางเรื่อง หลายเรื่อง จนกระทั่งเป็นวัฒนธรรมขององค์กร ส่วนบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น คือบทบาทในการเป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่น การพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีมีสุขทั้งในภาวะปกติ และฉุกเฉิน การพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่ ในด้านความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม การคมนาคม การให้บริการ และสวัสดิภาพของประชาชน การพัฒนาท้องถิ่นเกิดจากความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านพื้นที่ บุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศหรือไอที เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป คือ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่น คือ งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวนจำกัด หรือน้อย ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชน กฎระเบียบและอำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งหลักปฏิบัติบางครั้ง มันมีการยืดหยุ่น ยังต้องรับฟังคำสั่งจากเบื้องบน ซึ่งยังไม่มีเอกภาพในการตัดสินใจในบางเรื่อง บางครั้งจำเป็นต้องฟังพาดำเนินการประจำอยู่ เพราะเป็นฝ่ายปฏิบัติโดยตรง ซึ่งจะมีความรู้เรื่องระเบียบ ข้อปฏิบัติงานมากกว่าผู้บริหารท้องถิ่น เพราะข้าราชการประจำได้ศึกษามาโดยตรง และศึกษาเฉพาะด้านมากกว่าผู้บริหาร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาบทบาทหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในด้านอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยบทบาทหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความชัดเจนและครอบคลุม เพื่อให้เกิดการพัฒนาจนสามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างแท้จริง
3. เพื่อที่จะให้การอภิปรายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพควบคู่กับการวิจัยเชิงปริมาณ

เอกสารอ้างอิง

- จรยา ศิวานนท์. (2549). บทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่นอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐพิชชา โอดมั่งวรัตน์. (2556). บทบาทหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน. สารนิพนธ์. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- ประพันธ์ สารานุนพกุล. (2553). บทบาทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลในการพัฒนาท้องถิ่น. สารนิพนธ์. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ประยูร กาญจนกุล. (2538). คำบรรยายกฎหมายปกครอง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนัส สุรสิงห์. (2543). บทบาทในกระบวนการกำหนดนโยบายของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. สารนิพนธ์. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อาทร คุระวรรณ. (2543). บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเปรียบเทียบ กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดใน 7 จังหวัดชายแดนภาคใต้. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.